No. 91. DINGSDAG 31 JULIJ. 1860.

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in Drenthe,

Brengt ter algemeene kennis, opdat een ieder zich voor schade zal kunnen hoeden, dat, volgens ingekomen berigten, de ***besmettelijke pokziekte*** is ontstaan onder eenige schapen, loopende in de weide onder het dorp Gieten en toebehoorende aan HARM BERENDS VAN DER BOER, landbouwer, wonende te Zandvoort, Gemeente Anlo; voorts bij een schaap van PIETER KEMPER, arbeider te Buinerveen, gemeente Borger. onder de schapen van ROELOF BROUWER, landbouwer te Eleveld, gemeente Rolde. op de stallen van R. KOOPS en de Wed. HOMAN te Taarlo gemeente Vries, en onder eene kudde schapen in het Grooteinde te Gasselte.

Assen den 30 Julij 1860.

Voor den Commissaris des Konings, afwezig,
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
H. H. A. SLUIS

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe,

Brengen ter kennis van de belanghebbende Gemeentebesturen en ingezetenen, dat door den Gemeenteraad van Eelde, onder de vereischte hoogere goedkeuring of magtiging, is besloten tot het instellen van eene ***tweede Jaarmarkt*** aldaar, te houden op den ***eersten Donderdag in de maand October***; zullende genoemde Besturen en ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hebben, die vóór den 15den Augustus aanstaande aan dit Collegie kunnen indienen.

Assen den 26 Julij 1860.

Gedeputeerde Staten voornoemd.
H. H. A SLUIS, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

31 Julij.

Te Napels worden *vliegende blaadjes* onder het volk verspreid, van den volgenden inhoud:

„Het Napolitaansche volk aan den koning, zijnen beul!

„Koning *Frans*, gij hebt met eene schaamtelooze koelbloedigheid den schandelijken dood van uwen goddeloozen en meineedigen vader gezien, en in plaats van u te overtuigen dat die zoo verschrikkelijke dood een voorbeeld was voor u, zoon van een koning-tiran en van een dynastie van tirannen, in plaats van te schrikken, angst en vrees te hebben, en het besluit te nemen door goedheid en welwillendheid de onheilen te herstellen, door dien heiligschennenden vader, dien *Nero* van onze dagen, veroorzaakt; in plaats van verligting te verschaffen aan het Napolitaansche volk, dat gedurende twaalf jaren, hongersnood, ballingschap, pest, besmettelijke ziekten, afpersingen en knevelarijen, verduurt: in plaats van uw tijgerhart te veranderen, en daden te verrigten die u als een groot en goed menschelijk wezen zouden doen kennen; — tracht gij u te baden, te verdrinken in het bloed van nog veel meer slagtoffers, vertreedt gij de onschuld met voeten, vernietigt gij de deugd, vermeerdert gij de schanddaden!

„Aanzienlijken, plebejers en edelen, wij allen zijn broeders geweest en zijn nog broeders; wij zijn als een kudde verslonden geworden door de verscheurende wolven der dynastie—*Bourbon*, onder welke wolven *Ferdinand* de afgrijselijkste was en thans is *Frans* nog wreeder en verscheurender, die zoon van den meineedige, van den heiligschenner, van den verdrukker, van den dwingeland, van den beul; *Frans*, het uitvaagsel des menschdoms, een wolf tuk op roof en die dood en verslindt.

„Broeders op, op! Hoort naar de stem van den goeden herder en leidsman *Garribaldi!* Op broeder, op! vereenigt u om onzen helschen vernieler te verjagen! Gelooft niet aan zijne eeden: het zijn wolfseeden; herinnert u het verledene; hij *Frans*, is zoo als zijne verfoeijelijke voorgangers waren, een verrader, een laaghartige. Geeft dus wel acht op het sein, en zoodra dit vernomen wordt, op! op! aan het werk! Verjaagt, vervolgt den beul en al de zijnen, en komt in de wieg en bakermat des vaderlands terug!

„In weinig dagen zal onze vader, de genius van Italie, onder ons zijn. En dan, aan het werk! Aan het werk! Bevrijden wij ons van het monster en den beul, plaatsen wij *Gardibaldi* aan ons hoofd en laat ons uitroepen: Leve de Italiaansche eenheid! Leve *Garribaldi!*„

In een ander leest men:

„Dat ras van koninklijke bedelaars, dat laffe en verfoeide ras, door geheel Europa veracht en veroordeeld, die schande der koningen, die tuchtroede der volken, gelooft en beweert dat God het aan het hoofd van negen millioen menschen heeft geplaatst!... Wij mogen van die lieden geene grondwet, geene belofte, geene eed, geen verbond en geene concessie aannemen. Wij allen, groot en klein, mannen en vrouwen, willen alles verlaten wat den naam *Bourbon* draagt. Die volksvoogden, die slagters, die lieden zonder de minste waardigheid welke aan Koningen past, die verworpelingen zonder eer welke den edelman kenmerkt, zonder gevoel en humaniteit die den mensch sieren, hebben lang genoeg geregeerd De heerschappij der logen is voorbij.„

Zou de burgerij van Napels zulk een verschrikkelijk wraak-ademend stuk met genoegen lezen?

't Is bijkans niet te denken en men zou zeggen, dat de jeugdige Monarch, in zoo weinige regeringsjaren, zoo veel haat en verachting niet zou hebben *kunnen* verdienen Gewisselijk moet hij ook lijden om de ongeregtigheden, door zijn vader tegen de Napolitanen gepleegd, maar is de teekening van zijn karakter waarheid, heeft hij de schuld zijns vaders met blijkbaar welgevallen aanvaard, dan kan hij geen geluk hebben op een troon, staande op een met bloed doorweekten grond en te midden van een volk, dat de kroon gaarne door het slijk zou willen sleuren.

Intusschen — er komen ook andere tijdingen uit Napels en wel betere voor Koning *Franciscus* II. Volgens de Parijsche *Pays* begint het volk hem meer genegenheid te betoonen en is hij ook, achter het schild der constitutie en met de hulp der diplomatie, nog al vrij gerust voor de toekomst.

Een ander bericht verzwakt echter die schilderij en verzekert op vrij stelligen toon, dat, als *Garribaldi thans* te Napels verscheen, niet alleen het volk, maar ook de koninklijke troepen hem met open armen zouden ontvangen.

Een der Napolitaansche afgevaardigden te Turyn moet den 18den aan zijne Regering te kennen gegeven hebben, dat na nog twee conferentien met den minister *de Cavour*, het bondgenootschap mogelijk zou worden, doch ten koste van groote en ernstige opofferingen.

De *Iride* noemt die offers:

1. Verwisseling van troepen, 20000 man Piemontezen zouden naar Napels gaan en 20000 Napolitanen naar Piemont komen.

2. Sicilie wordt door Napels opgegeven.

3 Een nieuw Napol. ministerie met *Poerio, Silceti, Settembrini* en *delli Franci*.

4. Regimentsgewijze organisatie der nationale garde, met geschut; de forten door haar bewaakt.

5. Regentschap van den Graaf *van Syracuse*, gedurende een „pleizierreisje„ van den Koning in het binnenland.

Het blad geeft die voorwaarden echter slechts onder alle mogelijke reserve op.

Alexandre Dumas heeft tot *Garribaldi* het volgende schrijven gerigt:

„Waarde Generaal.
„Ontwijk den dolk der Napolitanen,
„Word president eener republiek,
„Sterf arm gelijk gij geleefd hebt,
„Dan gij zult grooter zijn dan *Cincinnatus* en *Washington* waren„

Bij zijn vertrek heeft *Garribaldi* te Palermo de volgende proclamatie achtergelaten:

„Het vasteland van Italie zendt mij in grooten getale zijne zonen toe en geroepen door de verdrukten; trek ik met hen naar Messina.

„Dáár wacht ik de dappere Siciliaansche jongelingschap.

„Dáár zullen wij ten derden male het tirannendoodend verbond bezegelen, dat de laatste schakels van onze ketenen moet verbreken, den laatsten grondsteen van het nationaal gebouw moet leggen.

„Te Calata-Fimi, te Palermo, werden de zonen van dit land niet te vergeefs opgeroepen door *Giusseppe Garibaldi*.„

Het centraal comitée te Napels heeft weder de volgende proclamatie doen aanplakken:

„De burgerlijke wijsheid door u in onderscheidene zeer ernstige omstandigheden aan den dag gelegd, toont, dat gij een volk zijt der Italië, voorbehouden bestemming, waardig„

„Trotsch zijn wij er op, met u te gaan, omdat de Napolitaansche naam nu met eer door Europa weêrklinkt.

„Het vertrouwen, door u tot dusverre in ons gesteld, is ons een waarborg voor het vertrouwen, dat gij in ons zult blijven stellen.

„In den tijd waarin wij leven, is elke discussie over hetgeen te doen staat, niet alleen overbodig, maar zelfs schadelijk.

„Nu meer dan ooit, moet elk braaf burger eigen belang aan dat des Vaderlands ten offer brengen.

„Volhardt dus in de eenparige overeenstemming door u zoo duidelijk aan den dag gelegd.

„Op die overeenstemming berust onze toekomst, de toekomst van ons Italie.

„Wat ons betreft, wij zullen ons, door uwe medewerking en uw vertrouwen gesteund, steeds meer en meer aangemoedigd gevoelen, om de heilige onderneming der vorming van eenig Italie voort te zetten.„

Er is onlangs eene briefwisseling gevoerd tusschen den Bisschop van Chambery en Graaf *Cavour*, die zeer opmerkelijk is. Zij is van den volgenden inhoud:

Aan graaf Cavour, Minister van Buitenlandsche Zaken.

CHAMBÉRY, 11 Junij 1860.

Heer Graaf!

Ik werp nog een blik op 's konings staten, alvorens wij er van scheiden. Met diepen weemoed zie ik de godsdienstvervolging, die met elken dag heviger in geheel Italie woedt. De vervolging, zoo hard voor hen die ze ondergaan, is tevens niet aangenaam en niet eervol voor hen die er de oorzaak van zijn. Vóór onze scheiding durf ik mij nog veroorloven u een raad te geven, en wanneer gij u verwaardigt dien in overweging te nemen, dan zal die vervolging in weinig dagen ophouden Meng niet het geestelijke en het wereldlijke onder een, laat de priesters vrij in de kerk en de sakristie; vraag hun nooit iets wat met hunne overtuiging in strijd is; laat hun de zorg over te bidden, de mis te vieren, de geloovigen te onderrigten en de sacramenten toe te dienen. Dwing hen niet deel te nemen aan uwe huldebewijzen, vraag hun geen *Te Deum*, geen inzegening van vaandels. Regeer zonder hen en vergun hun zonder u te bidden. Eerbiedig het heiligdom van het geweten. Gedwongen gebeden zijn u niet nuttig voor God en strekken u niet tot eer voor de menschen. Dit is, dunkt mij, een eenvoudig en gemakkelijk middel, om met de Kerk in vrede te leven.

Ik heb de eer met ware hoogachting te zijn,

Heer graaf!

Uw zeer onderdanige en gehoorzame dienaar,

ALEXIS, *aartsbisschop van Chambéry.*

Hierop antwoordde de Sardinische Minister:

Aan Zijne hoogwaardigheid den aartsbisschop van Chambéry.

TURIJN, 13 Junij 1860.

Ik betuig aan U Hoogw. mijnen opregten dank voor den raad, welken gij mij wel hebt gelieven te geven, alvorens de scheiding te volbrengen, die aan onze officiële betrekkingen een einde moet maken. Ik zal trachten er mijn voordeel mede te doen, en dit met te meer liefde, omdat ik volstrekt niet van vervolging houd en ik geenszins geneigd ben om mij te wreken over de plagerijen, welke ik in mijne jeugd heb moeten ondergaan van zekere priesters, die den wereldlijken arm inriepen, om mij te dwingen hunne leer te volgen en hunne voorschriften na te komen. Maar aangezien U Hoogw. belang stelt in den vrede der Kerk in de staten des konings, durf ik u verzoeken ook eenige raadgevingen te doen toekomen aan dezulken uwer ambtgenooten in het aartsbisdom, die zich in openlijk verzet stellen tegen de regering van hun land, die weigeren den Souverein te erkennen, welken het zich gegeven heeft, die den opstand aanmoedigen, met zijne vijanden in het buitenland briefwisseling onderhouden en in het binnenland onrust trachten te stoken. De regering eerbiedigt de Kerk, maar bijaldien leden der geestelijkheid, al zijn zij bisschoppen, aartsbisschoppen of kardinalen, de wetten schenden en een honende minachting voor den koning en de Staatsinstellingen aan den dag leggen, dan zijn wij besloten ten hunnen aanzien de toepassing der wetten in te roepen, zelfs al zou deze maatregel de uitwerking hebben, dat wij als vervolgers doorgaan in de oogen van de partij, die verdraagzaamheid predikt, wanneer zij de grondbeginselen niet in praktijk kan brengen, krachtens welke het kind *Mortara* aan zijne ouders is ontnomen en de echtgenooten *Midiaï* uit hun vaderland zijn gebannen geworden.

Ik heb de eer te zijn enz.

CAVOUR.

De Zwitsers deserteren thans uit Rome naar Sardinie en wenschen niets liever, dan onder *Garribaldi* te strijden tegen *Pius* IX!

Alzoo de Zwitsers deserteren en de Ieren, de vrijwilligers voor Rome, zijn *onwillig* om dienst te doen.

Hoe of *Lamoricière* thans wel gestemd is bij al die militaire ellende?

De gruwelen in Syrie gepleegd, staan, men gelooft dit meer en meer, in verband met een plan tot *algemeene verdelging* van de Christenen in het Turksche Rijk en eischen dus dringend eene krachtdadige tusschenkomst.

Vandaar dat men tot de vraag is geregtigd: „waarom dralen toch de Mogendheden zoolang? Zij hebben immers oorlogschepen genoeg, om hier en daar onmiddelijk tusschenbeide te treden. Waartoe die onderhandelingen met den kranken Grooten Heer, die de Christenen laat vermoorden, wijl hij dat niet beletten kan!„

De Fransche Staats-Courant meldt uit Beyruth het volgende:

„De beduchtheid, welke de tijdingen uit Damascus ons inboezemden, was maar al te gegrond, en aldaar gebeurt

thans wat wij verwachtten. Wij vernemen dat de ongelukkige Christenen, welke die stad bewonen, en wier aantal op bijkans twintig duizend kan worden geschat, aan de woede der Mohammedanen prijs gegeven zijn. Men schrijft, dat eergisteren, op het uur van het middag-gebed, en klaarblijkelijk volgens eene gemaakte afspraak, de Mohammedaansche bevolking zich van alle zijden op de Christenen heeft geworpen, niemand van welken ouderdom of kunne ook sparende, en hunne woningen in brand stekende, zoodra er pogingen gedaan werden om den toegang gesloten te houden. Alzoo is op verscheiden plaatsen te gelijk brand ontstaan, en de slagtoffers, welke aan de vlammen ontkomen, sneven door de hand der moordenaren.

»De Drusen, welke tot nog toe niet in de stad waren doorgedrongen, zullen weldra toesnellen om de Mohammedanen van Damascus in het werk der bloedvergieting en verwoesting bij te staan; en men beeft als men denkt aan de gruwelen welke op dit oogenblik worden gepleegd, en welke zich te Hleppo, te Orfa en in al de steden van Syrie, alwaar overal Christen in grooter of kleiner aantal woonachtig zijn, dreigen te herhalen.

»Terwijl de Christenen te Damascus vermoord worden, hebben de Turksche overheden en bepaaldelijk de opperbevelhebber der krijgsmagt van de provincie zich in de citadel opgesloten, na hardnekkig geweigerd te hebben eenige voorzorgmaatregelen te nemen, niettegenstaande de herhaalde aanzoeken en stappen van de consuls en den aandrang van Abd-el-Kader, welke zich verscheiden malen in den raad vervoegd en zeer nadrukkelijke vertoogen gedaan heeft.

»Een eergisteren nacht in de woning van dien emir geschreven brief verhaalt, dat hij, de eerste moorden vernemende, getracht heeft de slagting te stuiten; hij heeft zich met verscheiden van zijne manschappen naar het door de Christenen bewoonde gedeelte der stad begeven; doch hij heeft slechts enkele personen kunnen redden, en deze benevens de consuls en de lazaristen heeft hij in zijne woning opgenomen. Indien de gouverneur en zijne dienaren Abd-el-Kader hadden willen bijstaan, zou eene ramp, welke nog verschrikkelijker zal worden dan die van Deir-el-Kamr en van Zahleh, hebben kunnen worden verhoed.»

Uit dit schrijven is op te maken, dat de moord te Damascus eigenlijk het werk van de Mohammedaansche bevolking, en niet van de Drusen is geweest.

Abd-el-Kader heeft zich ter beveiliging van de Christenen, zeer verdienstelijk gemaakt en daarvoor van Keizer *Napoleon* III het grootkruis van het legioen van eer ontvangen.

Uit latere berigten blijkt, dat de Maronieten vrede hebben gesloten met de Drusen, *op bevel* van een Turksch Pacha.

Die regeringspersoon ziet de wrekers der Christenen reeds in 't verschiet aankomen en wil zich dus eenigzins dekken, maar 't zal hem wel weinig baten. Dit Turksche huismiddeltje *mag* niet probatum zijn. Daarvoor is te veel onschuldig bloed vergeten!

De Drusen heben ook niet eens de moeite genomen, om de bewuste overeenkomst te teekenen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Nopens het bekende wegschrappings-amendement des Heeren *van Hoëvell*, zeide de Heer *Reinders*:

Mijnheer de Voorzitter, het geachte lid uit Almelo (de heer *van Hoëvell*), heeft de opmerking gemaakt, dat de lijn Groningen—Assen—Meppel geheel overtollig was, en met de lijn Leeuwarden—Meppel en met de Westbaan naar Rheine drie concurrerende lijnen naar Rheine opent: dit is iets nieuws, en uit dat oogpunt is de lijn Groningen—Meppel nog nimmer in deze Kamer beschouwd, maar als eene lijn van binnenlandsche communicatie van Groningen en Drenthe met het binnenland, maar volstrekt niet als een weg voor de handelsbeweging naar Rheine; dat is het eerst, dat ik het hier hoor. Mijn gevoelen is nog, en ik geloof ook van de geheele Vergadering, dat deze lijn alleen moet strekken voor de binnenlandsche communicatie. Wil men het verkeer van die beide gegewesten met het binnenland geheel afsnijden, het staat aan de Kamer volkomen vrij. Het zou mij echter leed doen, wanneer die beide gewesten van het binnenlandsch verkeer werden afgesneden.

De geachte spreker heeft gesproken, dat de Westbaan zoo weinig opbrengt. Mij dunkt, dat wij hier niet behoeven te spreken over een anderen Staat. Ik zou gaarne wenschen, dat die lijn veel opbragt. Maar moet ik daarom mijne lijn veranderen? Ik weet niet, of dat wel juist gezien is. Opzigtelijk wat door het geachte lid uit Zutphen (den heer *van Bosse*) is aangevoerd, moet ik opmerken, dat, wanneer er eene keuze moet geschieden in het belang van den Staat en de schatkist, iedereen, die met het terrein bekend is, zal moeten toegeven, dat deze lijn Groningen—Assen—Meppel voor de schatkist meer moet opbrengen dan de lijn Leeuwarden—Heerenveen—Meppel. En waarom? Zoo lang de waterwegen open zijn, zal altoos de passage van Leeuwarden, Harlingen, Sneek, Heerenveen, met stoombooten over de Zuiderzee gaan, en dat doen zij in 5 á 6 uren. Des zomers zal men nimmer van den spoorweg gebruik maken, omdat het een langer traject en eene moeijelijker reis is, die meer tijd zal vorderen en meer kosten zal dan de waterweg. Geheel Friesland van dien kant zal dus nooit van den spoorweg gebruik maken dan des winters.

Maar wat het personenvervoer over de lijn Groningen en Meppel betreft, zoo geloof ik, dat het aanzienlijker zal zijn, dan het ooit op de lijn van Leeuwarden op Heerenveen en Meppel worden zal. Op die lijn zal nooit zooveel komen. Wat is de toestand van die streken? Van af Leeuwarden en Heerenveen schoone en heerlijke weilanden. Men produceert daar veel boter en kaas.

Maar de bevolking bevolking vermeerdert door deze productie niet, en ten gevolge daarvan blijft de bevolking in die streken stationair; omdat die productie van kaas en boter voortaan geen handwerk meer geeft dan op dit oogenblik; de overbevolking, die door deze productie ontstaat, moet verhuizen en zal arbeid vinden in die streken, waardoor de lijn Groningen—Meppel loopt.

Ik meende dit weinige te moeten zeggen, tot verdediging van de lijn van Groningen—Assen—Meppel.

De Heer *van Heiden Reinestein* liet er op volgen:

Mijnheer de Voorzitter! het voorgestelde amendement heeft mij niet verrast; ik heb het verwacht en was er ten eenenmale op voorbereid. Wanneer ik nu echter voor een oogenblik het woord heb gevraagd, dan is het alleen, omdat ik ongaarne op mij den regel zou zien toegepast: *die zwijgt, consenteert.* Over de zaak zelve is reeds zooveel verhandeld, en ook persoonlijk heb ik daarover zooveel geschreven en gesproken, nu laatstelijk nog in eene nota bij het Voorloopig Verslag gevoegd, dat ik meen, mij daaraan te mogen refereren en dit onderwerp veilig kan geacht worden te zijn uitgeput, zoowel in de gewisselde stukken, als bij gelegenheid der discussie voor de Noorderlijn ten vorigen jare. Ik kan dit te meer doen, nadat het belang der lijn zooeven door mijn ambtgenoot uit Groningen met zooveel duidelijkheid is uiteengezet.

Ik zal dus van het standpunt, waarop wij ons nu bevinden, niets meer over dit gewigtig punt zeggen, en den voorsteller van het amendement op zijnen weg niet meer ontmoeten, aan de appreciatie der Kamer gerustelijk overlatende, wat waarheid is, en de beslissing wat in dezen regt en billijkheid vorderen voor het gewest mijner inwoning en het naburige Groningen, van welke beide gewesten de belangen, zoo weinig bij velen bekend, zoo veel in de schaal beteekenen.

En de Heer *van der Veen* voegde er bij:

De geachte afgevaardigde uit Almelo bestrijd deze lijn alleen uit het oopunt van onmiddelijk geldelijk voordeel, dat zij zou kunnen afwerpen. Ik vraag hem echter, of hij genoegzaam bekend is met het gewest, waaruit ik de eer heb afgevaardigd te zijn en met het gewest, waaruit het lid, naast mij gezeten (de heer *Reinders*) afgevaardigd is, om te kunnen beoordeelen, in hoever die spoorweg de ontwikkeling en welvaart, die in die beide provincien op dit oogenblik bestaan, zal kunnen bevoordeelen, en in hoe ver het gemis van dien spoorweg de welvaart en ontwikkeling misschien zal kunnen stuiten, ja zelfs achteruit doen gaan?

Ik durf zeggen, Mijne Heeren, dat die beide gewesten alles, behalve spoorwegen, bezitten, wat zij tot hunne ontwikkeling behoeven: zij zijn voorzien van de noodige kanalen, om landbouw en nijverheid te bevorderen; alleen onbekendheid met die beide gewesten verhindert velen, die anders gaarne hunne kapitalen willen steken in ondernemingen van dien aard als daar gevorderd worden, om hun geld aldaar te plaatsen. Wanneer nu echter de spoorweg er door zal loopen, dan zal die streek zeker beter bekend worden en zal de ondernemingsgeest van elders ook daarheen worden gelokt.

Ik durf den geachten voorsteller van het amendement vragen, als hij zegt, dat die weg enkel zal worden gelegd ten voordeele van eene localiteit — of hij dan de meerdere welvaart, door dien weg te brengen in een vijfde gedeelte van het land, in twee provincien, voor niets telt met betrekking tot het algemeen belang, en of die voor 's Rijks schatkist volstrekt van geen belang is? Ik vraag hem vooral — en hiermede zal ik eindigen — of staatsspoorwegen moeten zijn eene industriële onderneming, enkel en alleen strekkende, om daarvan onmiddelijk geldelijk voordeel te trekken? Ik meen, dat men daarbij in de eerste plaats het oog gevestigd moet houden op het middelijk voordeel, dat daardoor èn aan het land èn aan de ingezetenen zal worden aangebragt.

—

Toen de Regering zelve in het Wets-ontwerp op de spoorwegen, had opgenomen dat de Drentsche lijn zou worden gelegd, als die van Harlingen naar Hannover gereed was, zeide de heer *van der Veen*:

»Nu door de Regering de lijn van Groningen naar Meppel in art. 3 is opgenomen, zal ik mijn amendement intrekken. Maar ik moet er bijvoegen dat ik het met leedwezen doe, want ware mijn voorstel aangenomen, de Oostelijke gewesten zouden eenigen tijd vroeger in het bezit van eenen spoorweg zijn geweest.

»Nu echter door de Regering aan ons verlangen is te gemoet gekomen, zou ik vreezen het betere niet te zullen verkrijgen en zal mij met het verkregene tevreden stellen.

Ik trek mijn amendement in»

En de heer *van Heiden Reinestein* sprak aldus:

»Mijnheer de Voorzitter, ik zeg dank aan de Regering dat zij door het opnemen van de lijn Groningen-Meppel in de wet, een in ons oog zeer groot gepleegd onregt heeft hersteld. Ik zeg dank aan de Vergadering dat de groote meerderheid hare goedkeuring aan deze lijn heeft willen schenken. Ik zeg dubbel dank aan de Regering voor de dezen morgen door haar afgelegde verklaring — en ik neem acte van deze verklaring — dat het haar ernst is met de lijnen, in haar ontwerp opgenomen, en dat zij begreep dat het ook wezenlijk de eerlijke en opregte bedoeling was, èn van de Vergadering, èn van de Regering, tot stand te brengen alle lijnen, zonder onderscheid, die in de wet worden voorgesteld. Ik neem acte van die cordate verklaring van de Regering en zeg haar daarvoor dank. Ofschoon ik nu altijd, even als mijn geachte voorganger aan het zijne, aan mijn amendement de voorkeur zoude gegeven hebben, vermits de lijn door mij voorgestaan daarbij vroeger zoude worden gelegd, ben ik nu evenwel bereid het in te trekken, omdat de Regering door de leemte die in de wet bestond, weg te nemen, mijn bezwaar in hoofdzaak heeft opgeheven.»

— Zeer gewigtige beraadslagingen werden er in de Synode der Ned. Herv. kerk gevoerd, tengevolge van de adressen van leden van het classicaal bestuur van 's Gravenhage, van de classicale vergadering van 's Gravenhage, van die van Dordrecht, van die van Kampen, en van die van IJzendijke, welke allen daarin overeenkomen, dat zij de benoeming van den heer Mr. C. J. *van Heusden*, schrijver in het Tijdschrift de *Dageraad*, tot lid der Synode hooglijk afkeuren en het diepe leedwezen daarover uitspreken, terwijl twee daarvan den wensch uitdrukken, dat de Synode de eer der Kerk handhave en maatregelen neme om dergelijke benoemingen voor het vervolg te voorkomen. Bij deze beraadslagingen werd tevens in overweging genomen eene missive van den heer *van Heusden*, houdende beantwoording op deze door adressanten geopperde bezwaren, en verdediging tegen de aangevoerde beschuldiging.

De Synode deed hulde aan de goede bedoelingen der adressanten, bijzonder aan hunnen betoonden ijver voor de eer onzer heilige godsdienst en de ons dierbare Vaderlandsche Kerk. Zij betuigde eenstemmig (de heer *van Heusden* niet uitgezonderd,) hare afkeuring van den geest en de strekking van een Tijdschrift, dat zich onverholen ten doel stelt, het Christendom als eene godsdienst, die zich zelve overleefd heeft, af te schaffen, en zij kon niet nalaten vrijmoedig haar leedgevoel te openbaren, ook met het oog op art. 11 van het Algemeen Reglement, dat een kerkbestuurder door het plaatsen van opstellen in zulk een Tijdschrift, den schijn heeft aangenomen van in te stemmen met eene rigting, welke in geen lidmaat der Hervormde kerk, veel minder in eenen kerkbestuurder, kan geduld worden. Gezind en thans ook zich geroepen achtende dit haar gevoelen openlijk uit te spreken, heeft zij echter ook gemeend, dat de billijkheid gebood aandacht te moeten leenen aan de betuiging van den heer *van Heusden*, in zijne bovengenoemde missive uitgedrukt, »dat hij van harte instemde met de woorden van den evangelist: de wet is door Mozes gegeven, en de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden, — dat hij met zijn schrijven bedoelde en blijf bedoelen het streven naar meer en meer waarheid, en dat het hoogste punt, waarin hij hierin tot dusver heeft kunnen opklimmen, dit is: erkenning van het religieuse beginsel in en door Jezus Christus gemanifesteerd als grond van alle waarheid.»

De vergadering kwam eindelijk tot het besluit: »om — ongeprejudiceerd de persoonlijke gevoelens van den heer *van Heusden*, te verklaren, dat de eer der kerk niet toelaat, dat personen, wier instemming met den geest en de strekking van den *Dageraad* mogt gebleken zijn, als leden hetzij van lagere hetzij van hoogere besturen optreden;» — en op de vraag naar de maatregelen om zoodanige ergernissen voor het vervolg te voorkomen, was zij van oordeel, »dat haar duidelijk uitgedrukt gevoelen over het Tijdschrift, de *Dageraad*, genoegzaam zijn zal, om hen, die invloed oefenen op de zamenstelling van kerkelijke besturen of daarin zitting hebben, het hooge gewigt te doen beseffen dat, voor zoo ver dit gewetenshalve geschieden kan, elke schijn vermeden worde waardoor het vertrouwen der gemeente op hare vertegenwoordigers zou kunnen geschokt en hare stichting gehinderd worden.»

— Kolonel *Stieltjes* is te Breda, op een wandelrid, onder zijn paard geraakt, ontving een trap op de borst en overleed, aan de gevolgen daarvan, op den volgenden dag.

— Bij 't aankomen van den exprestrein te Arnhem is Woensdag de beambte, die belast is met het controleren der plaatsbriefjes, bij 't afstappen gevallen en onder de wagens geraakt; hij was dadelijk een verminkt lijk.

— Bij Wiesbaden heeft zich een deftig gekleed vreemdeling bij de speelzaal doodgeschoten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Uit een op last van den prefect van politie opgemaakten staat blijkt, dat thans in deze stad 94000 appartementen ledig staan, zoowel woonkamers als magazijnen en winkels. En nogthans grenst de tegenwoordige beweging der bevolking aan het ongelooflijke.

ENGELAND.

— De prijzen, door aanzienlijke personen voor de beste scherpschutters uitgeloofd, worden steeds talrijker. *Lady Panmure*, echtgenoot van den vroegeren Minister van oorlog, heeft een gouden jagt-zakuurwerk te Guernsey uitgeloofd, en de ijver om goed te raken verflaauwt niet, want de vrijwilliger Curgenuen, te Londen, raakte op honderd schreden met het derde schot een shilling, die in een gekloofden stok was gestoken. Het schijnt thans te blijken, dat de moeder van den jongen *Ross*, den schutter die te Wimbledon den prijs behaalde, zelve een geoefende jageres is, want zij schoot in Schotland op honderd schreden een patrijs met den kogel en onderscheidde zich tevens in het zalm vangen met den hengel, waarbij veel behendigheid en onvermoeidheid wordt vereischt.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Parijs, 30 Julij. De onderhandelingen over eene interventie in Syrie worden voortgezet. Welligt zullen zij leiden tot eene gemeenschappelijke tusschenkomst.

Keizer *Napoleon* III verzekert, dat hij de handhaving van de onschendbaarheid van Turkije beöogt.

(Na eene interventie zal men hierover eenigzins beter kunnen oordeelen.)

Amsterdam. Maandag, 30 Julij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{15}{16}$ percent. dito 4 pCt. $98\frac{11}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1815 5 pCt. $101\frac{3}{4}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $74\frac{1}{2}$.

—

Granen en Zaden.

Tarwe overanderd. 130 ponds nieuwe bonte Poolsche f 355 Rogge flaauw, 124 ponds Pruissische f 198. Boekweit f 35 à f 40 lager. Koolzaad ½ £ hooger.

ASSEN, 13 Julij.

De lijnen van het nu door de Tweede Kamer aangenomen spoorweg-net loopen aldus:

1. van Arnhem langs Zutphen, Deventer, Zwolle, Meppel, Steenwijk, Heerenveen tot Leeuwarden,
2. van Harlingen langs Franeker, Leeuwarden, Groningen, Winschoten naar de Hannoversche grenzen;
3. van Groningen langs Assen naar Meppel;
4. van Zutphen langs Goor, Hengelo, Enschedé, met een of twee vertakkingen naar de Duitsche grenzen;
5. van Maastricht of Meerssen, langs Roermond, Venlo, Eindhoven, Boxtel en Tilburg tot Breda;
6. van Roozendaal langs Bergen op Zoom, Goes, Middelburg tot Vlissingen;
7. van Venlo naar de Pruissische grenzen;
8. van Utrecht langs Kuilenburg, Zalt Bommel, 's Hertogenbosch tot Boxtel,
9. van Rotterdam, langs Dordrecht, Willemsdorp, Moerdijk tot Breda;
10. van Amsterdam door de Zaanstreek, of van Haarlem, langs Alkmaar tot het Nieuwe Diep.

Art. 3. Met den aanleg wordt, zoo veel mogelijk, gelijktijdig aangevangen op de volgende punten:

te Arnhem voor den weg naar Leeuwarden en naar de Duitsche grenzen;
te Breda en te Maastricht of te Meerssen voor den weg van Breda naar Maastricht of naar Meerssen;
te Rozendaal voor den weg naar Vlissingen;
te Utrecht voor den weg naar Boxtel;
te Breda voor den weg naar Rotterdam;
te Nieuwe Diep voor den weg naar Amsterdam of naar Haarlem.

Met den aanleg van den weg van Groningen naar Meppel wordt aangevangen, nadat de weg van Harlingen naar de Hannoversche grenzen zal zijn voltooid.

Reeds is de Eerste Kamer der Staten-Generaal, tot hervatting harer werkzaamheden, bijeengeroepen tegen Maandag 6 Augustus a s.

— De Regering heeft een ontwerp gereed gemaakt op de kerkelijke pensioenen. Ieder predikant, pastoor of Israelitisch godsdienstleeraar zou, na 40jarige dienstlijd een pensioen verkrijgen van f 750, en die meer tractement hebben dan die som, van dat meerdere eenige procenten betalen voor een pensioenfonds, waardoor b.v. een predikant die f 2250 tractement heeft, van f 1500 in 't fonds zal betalen, en dan, na 40jarige diensttijd, f 1750 verkrijgt.

Tot stijving van dit fonds zou worden voorgesteld, de Rijksopcenten op de belastingen te verhoogen met een halve *opcent*.

— *P. J. van Leeuwen*, veldwachter te Assen, is met ingang van 1° Augustus a. s., aangesteld als Rijks veldwachter te Coevorden.

— De *Gron. Ct.* meldt:

„Van eene goed onderrigte zijde wordt ons medegedeeld dat het in ons nommer van den 22sten voorkomende en uit de *Drentsche Ct.* overgenomen berigt, betreffende de opnemingen gedurende de laatste vier weken in de provincie Drenthe gedaan, zouden geschied zijn voor den door die provincie aan te leggen spoorweg, onjuist is.

De bedoelde opneming bestaat in eene waterpassing, welke op last van de hooge regering geschiedt van Zwartsluis af over Meppel en Assen naar Groningen door de adspirant-ingenieurs van den waterstaat *Steuerwald* en *Breunissen Troost*, en welke dient om de juiste betrekking te leeren kennen tusschen het Amsterdamsche peil en de peilen in de provinciën Drenthe en Groningen."

De *Drentsche Courant* las het berigt van die opnemingen in een der groote bladen, die dikwijls uit kleinere plaatsen veel schrijven, wat er *niet* geschiedde of dat zeer onjuist mededeelen.

Wij hebben bedoeld berigt niet overgenomen en de *Groninger Courant*, die het wèl deed, hoogstwaarschijnlijk zonder te zeggen vanwaar het die nam en nu vergeten is uit welke Courant het afschreef, noemt maar de *Drentsche Courant*.

— De *Prov. Gron. Ct.* meldt:

L. Vrijdag is hier te Groningen door den brigadier majoor der rijksveldwacht *T. van der Pool* en den brigadier tittulair W. *H. Waterman*, beide gestationeerd zekere J. E., die zich eenige dagen in een logement te Assen had opgehouden, en na er vermoedelijk diefstal te hebben gepleegd, dat logement op den 24 dezer, in den vroegen morgen, heimelijk heeft verlaten. Genoemde J. E. is op last van den heer officier van justitie alhier, naar Assen getransporteerd.

— De Groningers houden met prijsselijken ijver bij de burgerij de herinnering levendig van de verlossing der stad van de Munsterschen op 28 Augustus 1672, zoowel door volks-ontspanningen, als door meer ernstige feest viering.

Dat zien zij met genoegen, die gelooven, dat zoodanige herdenking van groote gebeurtenissen weldadig werkt op den volksgeest, en die daarom met leedwezen zien, hoe de dagen, die ons herinneren aan de verlossing der Fransche dwingelandij, hoe zelfs de herinnering van den slag van Waterloo als 't ware versmoord wordt, hier en daar uit onverschilligheid, erger nog, uit vrees voor het misnoegen van hen, die in die nationale feestviering eene beleediging zouden willen zien.

Zoo verzwakt men intusschen het nationaliteitsgevoel, en zoo is het mogelijk geworden, dat, gelijk de Kerkelijke Courant verhaalt, een dagblad, verschijnende in de hoofdstad van ons Rijk, dezer dagen durfde zeggen: *plaats eene stembus op den Dam en de meerderheid van het Volk zal daardoor bekend maken, dat het wenscht vereenigd te zijn met Frankrijk.*

— De minister van financien heeft de provinciale directeurs der directe belasting aangeschreven, vooral ook toe te zien op het misbruik, dat door de ambtenaren van mindere rangen van sterken drank wordt gemaakt, en dezen in hunne functie en in genot van tractement daarvoor te straffen. De minister verlangt, dat de controleurs de ambtenaren zullen opgeven, die zich aan misbruik schuldig maken en de straffen daarbij aan wijzen, die daarvoor zijn toegepast.

— De minister van justitie heeft bepaald, dat het geen Rijks veldwachter geoorloofd is, eenig schriftelijk verzoek *regtstreeks*, dat is met voorbijgang der *onmiddelijk* boven hem geplaatste ambtenaren, aan den minister van justitie in te dienen, maar dat dit moet geschieden door de Rijks veldwachters 3e klasse aan de kommandant der brigade; door deze aan den kantonregter en *in* de arrondissements hoofdplaatsen aan den officier van justitie, deze zendt de stukken aan de directeuren van Rijkspolitie, en deze aan den minister.

† **Vledder**, 28 Julij. Hebben de laatste veelvuldige regens op de te veld staande gewassen niet heel gunstig gewerkt, van de hennip kan dit echter niet gezegd worden, die, niettegenstaande het koude en schrale voorjaar, zeer wel in de opbrengst heeft voldaan. Zoo heeft men bij den landbouwer *J. B. Mulder* stengels gevonden ter lengte van ruim 1¾ N. ellen. De stand der gewassen in het algemeen is, het weder in aanmerking genomen, vrij gunstig te noemen: de rogge is vrij wel geladen, doch kort van stroo, de boekweit voor zooverre men die heeft kunnen uitzaaijen, bloeit schoon. Ook de aardappelen beloven een vrij goed gewas. In het naburig Frederiksoord neemt de bekende aardappelziekte, die daar den 6 Julij het eerst werd ontdekt, door het aanhoudend natte weder hier en daar toe.

† **Schoonoord**, 29 Julij. Blijkens de onlangs aan 't Gemeentebestuur ingezonden lijst van schoolkinderen, gedurende 't eerste halfjaar 1860, bedroeg dit getal 112 uit de gemeente Sleen, 11 uit Odoorn, 11 uit Zweelo en 7 uit Westerbork, of in 't geheel 141 leerlingen, uit 4 van de 6 hier zamenloopende gemeenten. Den vriend van Drenthe's vooruitgang en kolonisatie blijkt alzoo, dat de ontwikkeling dezer jonge volkplanting in ruim 5 jaar tijds nog al van beteekenis is. Behoeftige en zwervende huishoudingen maken allengs voor meer gezetene plaats. Bestendig verrijzen nieuwe huizen en, van jaar tot jaar wordt meer heidegrond in bouwland herschapen. Mogt eerlang de verveening in deze streken beter worden doorgezet, opdat de cultuur der dalgronden schoone weilanden vorme naast de kostelijke tuin- en veldvruchten, als waarop tegenwoordig reeds 't oog met genoegen kan staren. Dan zij Schoonoord eenmaal te midden van 't beruchte Ellertsveld eene vriendelijke oase, waarin de moede reiziger zich naar hartelust kan vermeijen!

† **Donkerbroek**, 26 Julij. Met genoegen kunnen wij van hier berigten, dat door de aanhoudende bemoeijingen van heeren Kerkvoogden dezer gemeente, de kerk alhier inwendig aanzienlijk is verfraaid en verbeterd, zoo dat het ieder, die de vertimmering naauwkeurig nagaat verwonderen moet, dat een oud gebouw door reparatie zoo kan worden verfraaid. Heeren Kerkvoogden komt in dezen alle eer toe, ook voor hunne vlijt, om de kerk met een torentje te versieren, waardoor zij ook uitwendig een veel sierlijker aanzien verkrijgt.

† **Haulerwijk**, 28 Julij. Met genoegen berigten wij van hier, dat de beide nieuwe draaibruggen over de Compagnonsvaart alhier voltooid zijn. Ofschoon het zeer te betreuren is, dat de brug te Beneden-Haulerwijk *niet* tegenover de woning van den heer *Zuiderbaan*, bakker alhier, is gelegd, moet toch het leggen van de nieuwe brug bij de woning, bewoond door den her *Oeds Bouwsma*, voor Beneden-Haulerwijk als eene belangrijke verbetering beschouwd worden, dewijl men nu van, door en naar Haulerwijk gemakkelijk, per rijtuig kan komen.

De heer *Oone Meek*, timmerman te Dragten, die deze twee draaibruggen heeft daargesteld, komt hiervoor alle eer toe, dewijl de bruggen uitmuntend liggen, gemakkelijk draaijen, van degelijk hout zijn gebouwd, met zorg en netheid zijn bewerkt, in 't kort *roijaal* zijn afgemaakt.

† **Vries**, 28 Julij. In den namiddag van heden, ongeveer 5¼ uur, sloeg de bliksem in het huis van *H. Speelman* te Tienaarloo; de dokken onder de pannen en de spanten begonnen reeds te branden, doch door spoedig aangebragte hulp is men de brand meester geworden, zonder dat dezelve zich verder uitbreidde.

† **Hardenberg**, 29 Julij. In de zitting van den gemeenteraad van gisteren, is gelezen een koninklijk besluit, houdende magtiging, om met de gemeentebesturen van Avereest, Gramsbergen en Coevorden te onderhandelen, over de daarstelling van kunstwegen in die gemeenten.

Vervolgens werd gelezen een besluit van Ged. Staten, houdende magtiging, om met Baalder eene scheiding omtrent de markte gronden te bewerkstelligen.

Hierna werden nog eenige stukken van locaal belang gelezen en de vergadering gesloten.

† **Annerv. Kanaal**, 29 Julij. Onder begunstiging van 't schoone zomerweder had hier gisteren de jaarlijksche harddraverij plaats, bij de logementhouders *S. F. te Velde* en *F. Fransens*.

Elf paarden dongen naar de uitgeloofde prijzen. De eerste prijs, zijnde een zilveren tabakskomfoor, werd behaald door 't zwarte merriepaard genaamd „de Kleine," toebehoorende aan *L. Boerma* te Kiel Windeweer, bereden door diens zoon; terwijl de premie werd toegewezen aan de zwarte merrie, genaamd „de Heidebloem", toebehoorende aan *H. M. Kemper* van Exloërmond en bereden door den pikeur *R. Nieborg*.

Nadat prijs en premie door den heer *Schukking* met eene korte, doch gepaste toespraak waren overhandigd begaf zich de zamengevloeide menigte naar binnen, waar men zich regt hartelijk vermaakte. 't Was reeds laat, eer men aan scheiden dacht, terwijl het genoegen geen enkel oogenblik gestoord werd.

† **Meppel**, 30 Julij. Heden zijn de werkzaamheden aan het Meppelerdiep begonnen. Vele personen zijn reeds aangekomen om te arbeiden, zoodat deze zoogenaamde polders gister in menigte door onze straten wandelden.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Harlingen is uit het vroeger gemeld zestal van predikanten, ter vervulling der bestaande vacature, het volgende drietal geformeerd: ds. *Blankstein* van Dragten, *Berghege* van Haaksbergen en *Koopmans van Boekeren* te Eelde.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie der Provinciale Drentsche en Asser Courant.

In het nummer van uwe courant van gisteren, lees ik tot mijne verwondering:

„Men schrijft van Dedemsvaart:

„Aangezien de Hoogeveensche vaart binnen kort voor „eenige weken zal gesloten worden," enz.

Tot heden is van een sluiting dier vaart geene sprake geweest bij het Bestuur der Drentsche Kanaalmaatschappij, zelfs niet van eenig voornemen daartoe.

Daar eene sluiting in veler belangen zou ingrijpen, en berigten als het bovenstaande, vooral wanneer die uitgaan van plaatsen, zoo nabij Hoogeveen gelegen als Dedemsvaart, ligtelijk nadeelig zouden kunnen werken, zoo schijnt het wenschelijk de belanghebbenden beter in te lichten en neem ik de vrijheid, uwe redactie alzoo beleefdelijk te verzoeken, het bedoelde berigt in eerst uitkomend nummer van uw blad wel te willen rectifiëren.

Met gevoelens van hoogachting heb ik de eer te zijn,
Uwer redactie's dienstw. dienaar,
VAN DER LELIJ,
Directeur der Dr. Kanaal-Maatschappij.

Mijnheer de Redacteur!

Aangezien men, vooral ten platten lande, nog maar zeer weinig bekend schijnt te zijn met het groote nut van Begrafenisfondsen, die reeds sedert jaren in Holland en in den laatsten tijd ook in Groningen bijzonder veel deelneming vinden, zoo zal u mij zeer verpligten, het onderstaande in uw geacht blad op te nemen, opdat daardoor velen aangespoord mogen worden, lid van een dergelijk fonds te worden.

Onder de menigvuldige zorgen, die de mensch heeft, is er geene, die hem meer bezig houdt dan de „*zorg voor de toekomst*;" wie uitsluitend voor den tegenwoordigen dag leeft, zonder zich te bekommeren om dien tijd, die volgen zal, verdient nauwelijks mensch genoemd te worden.

Deze zorg mag echter niet bestaan in angstige bevreesdheid voor de dingen die komen zullen, maar daarin, dat men bij een billijk en geoorloofd genot van zijne tegenwoordige inkomsten, er aan denkt, dat men door ziekte en vele andere oorzaken die inkomsten kan verliezen.

Onder de zorgen is er ook eene die den mensch als 't ware ingeschapen is, en die ieder, in welken stand of rang hij ook geplaatst moge wezen, gaarne vervuld wenscht, namelijk om in geval van overlijden op eene naar zijn' stand fatsoenlijke wijze ter aarde beste besteld te worden.

De overtuiging hiervan heeft dan ook reeds vele Begrafenisfondsen in het leven geroepen, waarin ieder lid door eene wekelijksche bijdrage van maar eenige centen, bij zijn overlijden aan zijne nagelaten betrekkingen eene bepaalde som voor begrafeniskosten nalaat. Bij het overlijden van een lid zullen de nabestaanden zich dus niet om hulp en ondersteuning behoeven te wenden tot armbesturen, 't welk anders bij velen de eenste toevlugt is; neen, dan kan men met de gelden, die men uit het fonds ontvangt, zelf de kosten voor begraving enz. betalen en bovendien nog iets overhouden voor de eerste treurige dagen, wanneer er toch niets verdiend wordt.

Algemeen is de deelneming in brand-assurantie-maatschappijen, maar nog algemeener moest de deelneming zijn in Begrafenisfondsen; want als men van brand verschoond blijft, krijgt men nooit een cent terug van het misschien gedurende vele jaren gecontribueerde, terwijl in een Begrafenisfonds eenmaal stellig uitkeering voor de leden gedaan wordt, aangezien de dood hen, 't zij dan vroeger of later, eenmaal stellig zal wegrukken.

Men verneemt met groot genoegen, dat er in deze gemeente een Agent werzaam is voor een zeer solied fonds te Groningen, ten einde ook de bewoners dezer gemeente in de gelegenheid te stellen, de voordeelen van een Begrafenisfonds te genieten.

Mogen velen door het bovenstaande van het groote nut er van overtuigd zijn geworden en dus niet aarzelen als leden toe te treden.

Z.

Mijnheer de Redacteur!

Aangenaam zal het mij zijn, dat het volgende in de *Drentsche Courant* opgenomen worde:

Ik heb gemeend, den zich noemenden heer X over het in no. 90 van de *Dr. Courant* opgenomen artikel over 'tvergelijkend examen te Nijeveen, te moeten doen opmerken, dat zijne redenering over den Raad en over billijkheid en of men billijk wezen wil of niet, en de raad aan den vriend van billijkheid in 'tvervolg, als vriend van billijkheid, geene moeite aan tewenden, om onbillijkheid te bemantelen, geheel overbodig kan geacht worden, om de eenvoudige reden, dat of de Redacteur, of de inzender van het stukje over het vergelijkend examen te Nijeveen zich heeft vergist, althans meester *Pol* te Veenedijk had geen zes en twintig, maar *een en vijftig* punten. Dit vergis blijkt uit het stukje reeds van zelf, omdat meester *Pol* met 26 punten bovenaan stond, en daar de anderen juist naar rangorde der punten geplaatst waren, had meester *Pol* met 26 punten niet boven, maar onderaan moeten staan, om welke reden dus de heer X, al zijne voorbarige, stekelige aanmerkingen over den billijken raad, en over den vriend van billijkheid, had kunnen besparen.

Een lid van den Raad der gemeente
Nijeveen.

Wet en uitvoerders der wet.

De wet op 't lager onderwijs zal weldra geheel in hare volle werking zijn.

Dat ze in onderscheiden opzigten verschillend zal worden begrepen en toegepast, is boven allen twijfel verheven, daarvan is meermalen op duidelijke wijze blijk gegeven; maar wij kennen tot dusver nóg geen voorbeeld van handelen, zoo als dezer dagen de plaatselijke schoolcommissie en de Raad van Meppel hebben gegeven met betrekking tot het ontslag van een hulponderwijzer uit zijn betrekking, die hij, zijn wij wel onderrigt, bijna een 20 tal jaren met allen ijver en naauwgezette pligtsbetrachting heeft vervuld, zelfs soms ten koste van zijne gezondheid, als zijnde in die school meer dan 12 jaren als hulponderwijzer werkzaam geweest, waar nu drie hulponderwijzers zijn, niettegenstaande het aantal kinderen nu aanmerkelijk minder is dan toen.

Dit ontslag is gegeven naar aanleiding van Art. 24, 2e alinea der wet op 't lager onderwijs, luidende aldus: de hoofd- en hulponderwijzers drijven geen handel, doen geen nering noch oefenen eenig beroep uit."

Wij stemmen gaarne toe, dat dit een verbod is; maar vragen, wie heeft nu die commissie en den Raad de straf voorgeschreven, die op overtreding moet volgen?

Wij vinden daarvan in de onderwerpelijke wet hoegenaamd geene melding gemaakt.

De Raad van Meppel heeft echter maar terstond zonder eenigen omslag tot de zwaarste en grievendste straf besloten, die immer kan toegepast worden, zonder eene enkele waarschuwing aan den betrokken hulponderwijzer te doen voorafgegaan, zoo als regt en billijkheid dit nog thans in alle opzigten vorderden; de Raad gaf onmeêdoogenloos het ontslag, zonder te bedenken, wat de gevolgen kunnen zijn, niet alleen voor den ontslagene maar ook vooral met betrekking tot het algemeen onderwijs; wat denkbeeld toch moet onwillekeurig opgevat worden van het onderwijzers-personeel, waarvan voor de gansche maatschappij zoo veel afhangt, wanneer men een Raad naar willekeur en eigendunkelijk aldus ziet handelen?

Is het niet om den onderwijzers alle achting te ontnemen die ze in hunne betrekking als een eerste vereischte zoo noodwendig behoeven?

Wanneer men zoo voortgaat met despotische handelingen, die van zoo doortastende minachting en onverschilligheid getuigen jegens de onderwijzers, zal gewis en zeker het nu reeds heerschend gebrek aan onderwijzers zich nog weldra meer openbaren; want niemand zal zich voortaan meer willen noch durven wagen in een maatschappelijken stand of betrekking, waarin men ieder oogenblik als 't ware broodeloos en tot schande kan gemaakt worden en dit, men weet het, is thans geschied om eene op zich zelve nietige zaak, die in den eigenlijken zin niets beduidt omdat ze op 't onderwijs in het minste niet ten nadeele influenceerde.

Wij eindigen hiermede, ofschoon over dit onderwerp nog veel valt te zeggen, in de hoop en verwachting dat H. H. Gedeputeerde Staten, bedoeld besluit van den Raad der gemeente Meppel aan Z. M. den Koning, ter vernietiging zullen voordragen, waartoe onzes erachtens alle termen bestaan; niet alleen in het belang van den ontslagene, die zoodanige behandeling in het minste niet verdient maar ook vooral in het belang van het onderwijs en de onderwijzers in 't algemeen.

LAATSTE BERIGTEN.

De Tweede Kamer behandelt nu het voorstel des heeren *Sloet, over de afkoopbaarheid der tienden.*

De gezanten der Mogendheden houden te Parijs nog altijd conferentien over den toestand van Syrie.

De Verhevene Porte zal zich niet tegen eene interventie verzetten, maar wil, dat geene troepen aan wal komen, vóór de diplomatische onderhandelingen zijn geëindigd.

(Zij speculeert op het een of ander toeval, dat de interventie *onmogelijk* maakt.)

De Paus wil Rome niet verlaten.

De stad Messina is in de magt van *Garibaldi;* maar de citadel is nog door de Koninklijke troepen bezet.

CORRESPONDENTIE.

De geachte inzender van een artikel over de Nijeveensche examen-kwestie, zal uit dit Nommer zien, dat zijn stuk, althans op dit oogenblik niet wèl geplaatst kan worden.

Aan de inzenders van artikelen, een uit Uffelte en een uit Meppel, en wel over dezelfde zaak, hetzelfde antwoord.

Advertentien.

Schouw.

Het daartoe gecommitteerde Lid van het Hoofdbestuur van het Veenschap "de Oostermoersche en Zuidenveldsche Veenen van Eext tot Valthe ingesloten", maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat de **SCHOUW** in de negen Markten over ***VAARTEN, WIJKEN, BRUGGEN, DRAAIJEN, TILLEN, WEGEN*** en ***VOETPADEN*** en alle verdere aan de Schouw onderworpen voorwerpen, zal plaats hebben ***binnen de eerste acht dagen van de maand AUGUSTUS e.k.***

Assen, 23 Julij 1860

Het tot de Schouw gecommitteerde Lid van 't Hoofdbestuur voormeld,
C. L. KNIPHORST.

EEN MOLENAARSKNECHT,

zijn ***WERK*** grondig verstaande kan tegen September e.k. geplaatst worden aan den nieuw gebouwden Molen van S. P. TIMMERMAN te Noordwolde. Adres in persoon.

Begrafenisfonds.

De DIRECTIE van het ***ALGEMEEN NEDERLANDSCHE BEGRAFENISFONDS***, gevestigd te Groningen, maakt door dezen bekend, dat tot **AGENT** voor Assen c. a is benoemd de heer ***A. C. RENSING*** te Assen, bij wien men dagelijks nadere inlichtingen kan bekomen en zich als LID laten inschrijven.

Groningen, 28 Julij 1860.

De Directeur,
J HUIZINGA

Verloren, Karro!

Een jonge ***JAGT-*** of ***LEGER HOND***, $1\frac{1}{2}$ jaar oud, hebbende helder wit glad haar met donkerbruine plekken eenigzins gesproeteld over den nek en een mooije bles voor den kop.

Die dezelve aan den eigenaar B GUNSTER te Peize terug kan bezorgen, zal eene ***goede belooning*** genieten.

Bij den ondergeteekende is te bekomen ***KITZINGER-*** en ***AMSTERDAMSCH BIER***, alsmede ***HOLLANDSCHE ALE***

KRUIKEN en FLESSCHEN worden er bijgerekend en bij terugbezorging tegen de waarde teruggenomen.

Assen den 31 Julij 1860.

VAN DEN BERG.

Voor eene Dame

van reeds gevorderden leeftijd, van zwakke geestvermogens, wordt gezocht te ***Assen*** of omstreken, b. v. te ***Gieten*** of ***Rolde*** of elders, eene gelegenheid tot ***INWONING***, met ***KOST***, ***OPPASSING*** en ***VERZORGING*** en liefst ook met ***HUISSELIJK VERKEER.***

Des noods zouden een paar ***GEMEUBELEERDE KAMERS*** ook in aanmerking kunnen komen.

Hierop reflecterenden, gelieven zich te adresseren bij den Uitgever dezer Courant.

BEELDENDE KUNST.

PUBLIEKE VERKOOP van eene ***groote verzameling PLEISTER- en PLASTIEKE BEELDEN***, op van daag en morgen den 31 Julij en 1 Augustus, telkens des namiddags te 4 uur, in de CONCERTZAAL te Assen.

N.B. De ***VOORWERPEN*** zijn bevorens te bezien.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Vrijdag den 3 Augustus a.s., des avonds te 7 uur, ten huize van den Logementhouder J. H WIND aldaar, ten verzoeke van JAN WIETSES DE VRIES c.s, overgaan tot de bepaalde toewijzing van:

EENE OVERDEKTE

Praam,

groot 42 tonnen, met ***ZEIL*** en ***TREIL***, beneven verdere complete ***INVENTARIS***, liggende voor de woning van CORNELIS DE JONGE te Smilde.

Urbanus Pillen.

Om over hare werking uit te weiden is onnoodig, daar dezelve nuttig en heilzaam zijn, te meer daar zij algemeen bekend zijn: alleen dit, dat de van OUDS BEROEMDE OPREGTE Urbanus Pillen bij onderstaand depôt verkrijgbaar zijn, gemerkt met rood en zwart lak.

St. Anna Parochie H K. Ferwarda.
Delden P. Wijvekate.
Denekamp H. S. van Blanken.
Dedemsvaart B Berends jr.
Dronrijp F. L Veltman.
Gorredijk S. G. SWART.
Joure wed. W. H. Sannes.
Kondum J. van der Velde.
Kollum A. L Hesse.
Meppel I. H. van Linge.
NieuwePekel-A B. G. Koops.
Oude Pekel-A E. G. Wildeboer.
Steenwijkerwold P. Laverman.
Smilde H. de Vroome.
Wildervank J. A. Nieboer.

Het SCHEI- en GENEESKUNDIG PRÆPARAAT is een nieuw en uitmuntend middel ter versterking van het Haar.

Hetzelve bevat in eene juiste verhouding alle bestanddeele, welke het Haar tot voedsel dienen en de huid versterken. Het reinigt het Hoofd van de schilfers, belet het uitvallen en bevordert den groei der Haren, is uitermate verfrisschend en van het fijnste parfum. — Prijs per Flacon f 1.20.

Het eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels met veel zekerder en aangenamer werking, in alle voorkomende gevallen.

Bij ieder Fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik afgegeven. Het kleine fleschje 50 cts., het groote f 1.

De Oostersche Anti-Rheumatische Kruiden-Olie is uit vlugtige Planten-Oliën, vereend met de Cajapoet-Olie, te zamen gesteld en geneest alle rheumatische ziekten en verlammingen, pijn in de gewrigten, verstijvingen in de pezen en andere aandoeningen.

De inwrijving geschiedt tweemaal daags met de vlakke hand; het lijdende deel wordt daarna met flanel of baai gedekt, dat voor het vuur warm gemaakt is.

STOLL'S DRUPPELEN

bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het fleschje kost f 1.

STIJFSELGLANS

om het strijken gemakkelijk te maken en het goed een mooijen glans te geven. 13 cents het zakje.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen H. P. A VAN GORCUM.
Coevorden, C. J van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
en in de bekende Depôts in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 27 Julij. Kamper-Eilandsj HOOI f $14\frac{1}{2}$ a f $17\frac{1}{2}$.

TARWE stil; 130 ℔ bonte Poolsche f 355.

ROGGE bij partij lager verkocht, 127 ℔ Pruissische f 213; 124 ℔ dito f 198 bij partij; 120 ℔ nieuwe Petersburger f 190; 118 119 ℔ jarige dito f 184 f 186,. Op levering per 2100 kilo f 2 a f 4 lager; Julij f 171 f 173 f 172; Augustus f 175 f 174; Sept. f 177 f 174, October f 181 f 180 f 179 f 178 f 177, Maart f 182 f 181; Pruissische per Julij f 177; Aug. f 173.

GARST onveranderd, per 1950 kilo ; Fransche f 195.

KOOLZAAD in een doen; op 9 vaten Olie in October £ 72.

LIJNZAAD flaauw; 110 111 ℔ Riga f 300.

RAAPOLIE dadelijk en op het Voorjaar onveranderd, op het Najaar lager afgegeven; op 6 weken f $41\frac{1}{4}$; Vliegend f 40; to. Sept. f $40\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$; October f $41\frac{3}{4}$ $\frac{1}{4}$, November f $42\frac{1}{4}$ f $41\frac{3}{4}$; December f $42\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$, Mei f 43.

LIJNOLIE dadelijk in een doen, op levering flaauw; op zes weken f 31; Vliegend f $29\frac{1}{2}$; Najaar f $30\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE op zes weken f $37\frac{1}{4}$, Vliegend f 36.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 70 a f 75.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 13.

Schiedam 27 Julij MOUTWIJN f 15.00. — JENEVER f 20.50. Amst. proef f 21.75.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	27 Julij.	28 Julij.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{16}$
—	3	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{1}{2}$
—	4	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{11}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$93\frac{3}{8}$	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$133\frac{5}{8}$	$133\frac{1}{2}$
O. I. Leening	4		97
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$		
N. B.	$\frac{1}{2}$		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	102	102
Cert 1831/33	5	$85\frac{1}{4}$	
Dito 1840	4	$79\frac{1}{8}$	$79\frac{7}{8}$
—— Stieglitz	4	$80\frac{13}{16}$	$80\frac{5}{8}$
—— Nieuwe	4		
—— 5e Serie	5	$88\frac{1}{2}$	
—— 1855 6eS.	5	$97\frac{3}{8}$	$97\frac{7}{16}$
—— van Ass.	6	60	60

	pCt.	27 Julij.	28 Julij.
Polen;			
Aand. fl 500			$160\frac{1}{2}$
Obl.	4	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{3}{4}$
Spanje, Obl.	$1\frac{3}{4}$	$39\frac{3}{8}$	$39\frac{5}{16}$
Obligatien	3	$48\frac{1}{8}$	$48\frac{1}{8}$
Binnenl.	3	$47\frac{5}{16}$	$47\frac{3}{16}$
Amortisable		$20\frac{1}{8}$	$20\frac{3}{8}$
Bewijz. Coup.			5
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4	$48\frac{3}{4}$	$48\frac{3}{4}$
—— Metal.	5	$51\frac{3}{8}$	$51\frac{5}{16}$
— RenteA.	5	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{3}{8}$
— Nation.	5	$58\frac{9}{16}$	$58\frac{5}{8}$
—— ——	$2\frac{1}{2}$	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{1}{4}$
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{4}$	$52\frac{1}{8}$
Portug., Obl.	3	$44\frac{3}{16}$	$44\frac{5}{16}$
Brazilien	5	$96\frac{1}{2}$	
Weener Bandaaler	4	447	

27 Julij.

Nationale fondsen waren heden meer aangeboden; van buitenlandsche waren Russische tot betere prijzen gezocht, de overigen nagenoeg onveranderd.

28 Julij.

De markt was heden bij weinig handel nagenoeg als gisteren.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.